

Davacı : (S) Sigorta A.Ş.

Davalı-1 : (T) Anonim Ortaklığı Bünyesinde Th Cargo

Davalı-2 : (H) Trans Uluslararası Nak. Güm. Müşv. San. ve Tic. Ltd. Şti.

A. DAVA DİLEKCESİ:

Davacı vekili tarafından dosyaya sunulan 16.01.2020 tarihli dava dilekçesinde özetle;

Müvekkili şirket ile yapılan sigorta sözleşmesi gereği sigortalı sıfatını haiz olan dava dışı (R) San. ve Tic. A.Ş.'nin Fransa'da bulunan (N) firmasından fatura tutarı 54.300,00 Euro olan data kablosu akım arıza tespit cihazını Fransa teslim şekliyle satın aldığını; cihazın dava dışı sigortalı şirkete teslimi işini Davalı (H) Trans Uluslararası Nak. Güm. Müş. San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin üstlendiğini; cihazın Toulouse/FRANSA-Ankara/TÜRKİYE arası nakliyesi için 23530355544 numaralı ana konşimento düzenlendiğini, bu konşimentoya göre cihazın, 03.10.2018 tarihinde TK1804 uçuş koduyla Toulouse-İstanbul uçuşu için diğer davalı olan Th Cargo uçağına teslim edildiğini; 06.10.2018 tarihinde de TK 2108 uçuş koduyla İstanbul'dan Ankara Esenboğa Havaalanına nakledildiğini; burada cihazın tahta ambalajında çökme olduğunun tespit edildiğini, tutanak tutulduğunu ve sigortalı şirkete teslim edildiğini;

Dava dışı sigortalıya hasarlı olarak teslim edilen cihazın hasar masraflarının müvekkili sigorta şirketi tarafından ödendiğini;

Cihazın hasarının kusurlu nakliyeden kaynaklanması nedeni ile müvekkili sigorta şirketinin ödemiş olduğu tazminatı davalılardan rücu en talep tahsil hakkı doğduğunu; davalılara yapılan ihtara rağmen davalıların bu borcu ödemediğini; İş bu sebeple Ankara İcra Dairesi 'nin sayılı dosyası ile davalılar aleyhine takip başlatıldığını; Davalıların ödeme emrine itiraz etmeleri sebebi ile takibin durduğunu;

Müvekkili sigorta şirketinin TTK m. 1472 hükmü gereği halefiyet ilkesine dayalı rücu hakkı olduğunu beyan ederek itirazın iptalini dava ve talep etmiştir.

B. DAVALI (T) A.O. CEVAP DİLEKÇESİ:

Davalı vekili 05.03.2020 tarihli cevap dilekçesinde özetle;

Dava konusu olaya uluslararası havayolu taşıması olması hasebiyle 1999 tarihli Montreal Konvansiyonu hükümlerinin uygulanacağını;

Davacı (S) Japan Sigorta A.Ş.'nin aktif dava ehliyeti bulunmadığını; taşımanın gerçekleştirildiği 235-30355544 sayılı Ana Konşimento incelendiğinde, göndericinin GEFCO TOULOUSE OVERSEAS (FR), alıcının da (H) Trans Uluslararası Nak. Tic. Ltd. Şti firması olduğunu;

Montreal Sözleşmesi'nin 22'nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre; *"Yük taşımacılığında, kontrol edilmiş yükün taşıyıcının sorumluluğuna verildiği anda, gönderen yükün ulaşacağı yerde teslimi ile ilgili özel bir fayda beyanında bulunmadığı ve durumun gerektirmesi halinde ilave bir ödeme yapmadığı müddetçe, taşıyıcının yükün tahrip olması, kaybolması ya da yükün hasara uğraması halinde her kilogram için sorumluluğu 19 Özel Çekme Hakkı ile sınırlıdır."* hükmünün yer aldığı;

Taşınan ürünler için konşimentoya özel değer beyanına ilişkin kısmın (**Declared Value for Carriage**) **"NVD" (No Value Declared), "Özel değer beyanında bulunulmamıştır"** şeklinde doldurulduğunu;

Hasarlı ve eksik teslim olunan kargonun kilogramı ile 19 SDR'nin çarpımı sonucu bulunacak üst limitin her hâlükârda ödenmesi gerekli bir meblağ olmadığını, davacının bu sınırlı sorumluluk limitleri içinde kalmak kaydıyla ancak ispat ettiği ölçüdeki gerçek zararını talep edebileceğini;

Davacının ise taşınan malın tamamını hasarlı göstermek suretiyle 196.384,87-TL üzerinden icra takibi başlattığını; Montreal sözleşmesi uyarınca sorumluluk sınırının taşınan malın tümünün hasar gördüğü farz edilirse 35 kg*19 SDR* 1,37 SDR/USD = 911,05 USD olması gerektiğini;

1999 tarihli Montreal Sözleşmesi'nin; 31. maddesinin 2. fıkrasında; *"Hasar durumunda, teslim almaya yetkili şahıs hasarın veya eksikliğin fark edilmesinden sonra derhal ve en geç kargo halinde alınan tarihten itibaren on dört (14) gün içerisinde taşıyıcıya şikâyette bulunmalıdır."*; 31. maddesinin 3. fıkrasında ise *"Her şikâyet, yazılı olmalı ve sözü edilen süreler içerisinde verilmeli ya da gönderilmelidir."* hükmünün yer aldığını ve bunun bir geçerlilik şartı olduğunu; 31. maddenin 4. fıkrasında ise *"Eğer yukarıda bahsedilen süreler içerisinde bir şikâyette bulunulmazsa, taşıyıcının kötü niyeti dışında taşıyıcı aleyhinde bir dava olamaz."* dendiğini; bu nedenle, davacının sözleşmenin ilgili maddeleri çerçevesinde belirtilen süre içerisinde ihbarda bulunma yükümlülüğü bulunduğunu; ancak, konu ile ilgili olarak belirtilen süre içerisinde yapılmış bir ihbar olmadığından, davanın reddi gerektiğini;

Montreal Sözleşmesi'nin 23/1. maddesine göre; *"Özel Çekme Hakkı bağlamında bu Sözleşmede bahsedilen miktarlar, Uluslararası Para Fonu tarafından tanımlanan Özel Çekme Hakkına atıfta bulunuyor sayılacaktır. Adli yargılama durumunda bu toplamların ulusal para birimlerine çevrimi, yargılamanın yapıldığı tarih itibarıyla bu tür ulusal para birimlerinin Özel Çekme Hakkı bakımından değerine göre yapılacaktır. Uluslararası Para Fonu'nun üyesi olan bir taraf devletin ulusal para biriminin Özel Çekme Hakkı açısından değeri Uluslararası Para Fonu tarafından yargılamanın yapıldığı tarihte o devletin işlem ve para hareketi için tatbik ettiği değerlendirme yöntemine uygun olarak hesaplanacaktır. Uluslararası Para Fonu'nun üyesi olmayan bir taraf devletin ulusal para biriminin*

“Özel Çekme Hakkı açısından değeri, o devlet tarafından tayin edilen bir usule göre hesaplanacaktır.” hükmü nedeniyle mezkûr protokol hükümleri uyarınca, davacının ödeme tarihinden itibaren değil, ancak karar tarihinden itibaren faiz talep edebileceğini;

Bu nedenlerle, davanın reddini talep ettiklerini beyan etmiştir.

1. ZARARA VE CİHAZIN TAMİRİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

Dava dosyasındaki belgeler incelendiğinde, özetle;

7.10.2018 tarihli havayolu ile taşımaya ilişkin olarak; (T) Kargo Memuru ve Kargo Şefi tarafından 1187/2018 sayılı, (T) **Kargo Hasar Raporunun** tutulduğu, bu raporda; hasarın ilk olarak “**Boşaltma**” ve “**Palet Boşaltma**” durumunda tespit edilerek “**Hatalı Yükleme**” sebebiyle “**Tahta Sandık Üstten Çökmüş**” şeklinde tanımlandığı, hasara uğrayan “**1 parça/adet**” olan malın ağırlığının “**35**” olarak nitelendirildiği görülmektedir.

Yine Gümrük Beyannamesi incelendiğinde, söz konusu malın ağırlığının beyannameye 35 KG olarak girildiği görülmektedir.

Havayolu Taşıma Senedi incelendiğinde; Gross Weight (Brüt Ağırlığın) **35 KG** olarak, Chargeable Weight in ise **48 KG** olarak girildiği görülmektedir.

Yine dava dosyasındaki belgelerden, (N) firması tarafından, teslimat öncesi test verilerini içeren annexin eklendiği, arızalı cihaz üzerinde testler yapılarak hasara ilişkin tespitlerin tutulduğu teknik servis raporunun hazırlandığı, hasarın garanti kapsamı dışında kaldığı, cihazın çok fazla akım tükettiği, gösterge panelinin bozuk ve onarılamaz olduğundan değiştirilmesi gerektiğinin, bu yollarla tamir edilebilir olduğunun belirtildiği görülmektedir.

Nexeye firmasınca hazırlanan proforma faturada 28.000,00 Euro onarım masrafı çıkartıldığı, Ekspertiz firmasınca da bu hasarın teyit edilerek TL karşılığı olarak 196.336,00 TL (28.000,00 TL x 7,012 TL) değerindeki bedelle ekspertiz kesin raporunun oluşturulduğu görülmektedir.

Davacı tarafından her ne kadar cihaza ilişkin yer bildirilse de, cihazın onarıldığı anlaşılmaktadır. Onarılan cihaz ile ilgili olarak, dava dosyasındaki gerek üretici firma Nexeye firması tarafına ait, gerekse ekspertiz firmasınca sunulan belgeler değerlendirildiğinde, dava konusu hasara ilişkin 28.000,00 Euro karşılığı olarak belirlenen 196,000,00 TL bedele **itibar edilebileceği** değerlendirilmektedir.

C. HUKUKİ TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER:

1. HALEFİYET İLKESİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

Türk Ticaret Kanunu'nun 1472'nci maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca “*Sigortacı, sigorta tazminatını ödediğinde, hukukten sigortalının yerine geçer. Sigortalının, gerçekleşen zarardan dolayı sorumlulara karşı dava hakkı varsa bu hak, tazmin ettiği bedel kadar, sigortacıya intikal eder. Sorumlulara karşı bir dava veya takip başlatılmışsa, sigortacı, mahkemenin veya diğer tarafın onayı gerekmeksizin, halefiyet kuralı uyarınca, sigortalısına yaptığı ödemeyi ispat ederek, dava veya takibi kaldığı yerden devam ettirebilir.*”. Davacı bu hükme dayanarak davalılara husumet yöneltmiştir.

2. UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK MEVZUATIN TESPİTİ

3. DAVA DIŞI (R) İLE DAVALILAR ARASINDAKİ HUKUKİ İLİŞKİNİN TESPİTİ

4. ZARARDAN DOLAYI SORUMLULUĞA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

5. İHBAR ŞARTINA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

D. ZARAR MİKTARININ VE TAŞIYICININ SORUMLULUĞUNUN KAPSAMINA YÖNELİK DEĞERLENDİRMELER